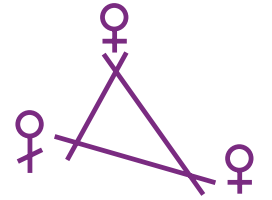

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

KADININ İNSAN HAKLARI
YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

İNSANLIK, DÜNYAMIZ VE REFAH İÇİN 17 KÜRESEL HEDEF

DÜNYA 2030 YILINA KADAR YOKSULLUĞU SONA ERDİRMEK, EŞİTSİZLİK VE ADALETSİZLİKLE MÜCADELE ETMEK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ÜSTESİNDEN GELMEK İÇİN SÖZ VERDİ!

2000 yılında tanımlanan Binyıl Kalkınma Hedefleri'ni (BKH) devam ettirmek ve eksik bıraktıklarını tamamlamak için 2015 yılında Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) belirlendi. SKH'lerin üzerine inşa edildiği BKH'ler, Birleşmiş Milletler tarafından "tarihin en başarılı yoksulluk karşıtı hamlesi" olarak tanımlanmasının yanında bütünsellikten uzak yapısı ve oluşturulma sürecindeki kısıtlı katılım sebebi ile eleştiriye maruz kalmıştır.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, bu uluslararası sürecin üzerine üç yılda inşa edildi. BKH'lerden daha detaylı, daha kapsamlı ve daha bütüncül 17 hedef ve 169 alt hedef içeren SKH'ler, 25 Eylül 2015 tarihinde BM Genel Kurulu'nda Türkiye dahil tüm üye ülkeler tarafından kabul edildi. Küresel ve ulusal düzeyde SKH'ler konusunda gerçekleşen ilerlemeler her yıl BM'nin Üst Düzey Politik Forumu'nda (High Level Political Forum-HLPF) gözden geçirilecek. Ayrıca, bölgesel ve ulusal düzeyde gözden geçirme mekanizmaları oluşturuluyor. Türkiye, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) bölgesel mekanizması kapsamında gözden geçirilecek.

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesi SKH'ler içerisinde hem başlı başına bir hedefte (Hedef 5) hem de diğer 16 hedeften 10'unun alt hedeflerinde doğrudan ele alınıyor.

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

5.1. Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü ayrımcılığın her yerde sona erdirilmesi

5.2. Kamu alanları ve özel alanlarda, bütün kadınlara ve kız çocuklarına yönelik, kadın ticareti, cinsel ve her türlü istismarı da kapsayan şiddetin her türünün ortadan kaldırılması

5.3. Çocuk evliliği, erken yaşta zorla evlendirilme ve kadın cinsel organı sakatlanması gibi bütün zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması

5.4. Ücretsiz bakım ve ev işlerinin kamu hizmetleri, altyapı ve sosyal koruma politikalarının sağlanması ve hane ve aile içinde sorumluluğun ulusal açıdan uygun bir biçimde paylaşılmasının yaygınlaştırılması yoluyla tanınması ve değer görmesi

5.5. Kadınların siyasi, ekonomik ve sosyal hayatın karar alma süreçlerine tam ve etkin bir biçimde katılımlarının ve kadınlara karar alma mekanizmalarında, her düzeyde lider olabilmeleri için eşit fırsatlar tanınmasının güvence altına alınması

5.6. Uluslararası Nüfus ve Kalkınma Konferansı Eylem Programı, Pekin Eylem Platformu ve bunların gözden geçirme konferansları sonucunda ortaya çıkan konferans çıktılarına uygun olarak cinsel sağlık ve üreme sağlığı haklarına evrensel erişimin sağlanması

5.a. Kadınların ekonomik kaynaklara ulaşma, toprak ve diğer mülk türlerine sahip olma ve üzerlerinde kontrol kurabilme, finansal hizmetler, miras ve doğal kaynaklara erişimleri gibi konularda ulusal yasalara uygun olarak eşit haklara sahip olmaları için reformlar yapılması

5.b. Kadınların güçlendirilmesini destekleyen teknolojilerin, özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının geliştirilmesi

5.c. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların ve kız çocuklarının her düzeyde güçlenmeleri için sağlam politikaların ve yasal olarak uygulanabilir mevzuatların kabul edilmesi ve güçlendirilmesi

“İNSANLIĞIN YARISI TÜM İNSAN HAKLARINDAN VE FIRSATLARINDAN GERİ BIRAKILDIĞI SÜRECE İNSANİ POTANSİYELİN TÜMÜNE VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMAYA ULAŞILAMAZ.”

TRANSFORMING OUR WORLD: THE 2030 AGENDA FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ (SKH) VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Sürdürülebilir Kalkınma'nın üç temel boyutunu (ekonomik, sosyal ve çevre boyutu) ele alan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri içerisinde toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesi konusu, küresel kadın hareketinin çabalarıyla başlı başına tek bir hedef (Hedef 5) olarak kabul edilirken, aynı zamanda kadın ve kız çocuklarının karşılaştığı özel durumlar 10 ayrı hedef altında daha ele alındı.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamındaki yoksulluğun azaltılması, sağlığa erişim, insana yakışır işler, barış ve adalet gibi tüm hedeflere gerçek anlamda erişilmesi için toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması bir önkoşuldur. Bu nedenle SKH'lere erişilmesi konusundaki tüm uygulamalar toplumsal cinsiyet eşitliği odağında gerçekleştirilmelidir.

TÜRKİYE VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ

Türkiye'de Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin hayata geçirilmesinin kamu ayağındaki koordinasyonunu Kalkınma Bakanlığı'nın Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü yürütmektedir. Türkiye'nin hem sivil toplum hem de kamu düzeyinde SKH'lerin yerleştirilmesi ve hayata geçirilmesi konusunda gerekli uygulamaları ve işbirliklerini gerçekleştirmesi için çalışmalarını hızlandırması gerekiyor.

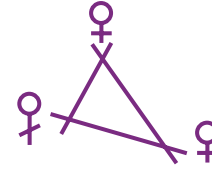
Ülkeler HLPF'e SKH hakkında gerçekleştirdikleri ilerlemeler konusunda gönüllü ulusal raporlar sunabiliyor. Türkiye, 21 diğer ülke ile birlikte, SKH'nin ilk yılında, gönüllü olarak rapor sunarak SKH'lerin uygulanmasına yönelik yaptığı planlara değindi. Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği de HLPF için Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın ve kız çocuklarının durumuna dair bir gölge rapor hazırladı. SKH'ler ve süreçle ilgili tüm belgelere <http://www.kadinininsanhaklari.org>, www.kureselhedefler.org ve www.surdurulebiliralkinma.gov.tr adreslerinden ulaşılabilir.

SKH VE GÖSTERGELER

17 SKH ve 169 alt hedef konusundaki ilerlemelerin küresel düzeyde izlenebilmesi ve aynı zamanda ulusal ve bölgesel izleme mekanizmalarına da yol gösterici olması amacıyla BM İstatistik Komisyonu tarafından görevlendirilen Kurumlar Arası Uzman Grubu (Inter-Agency Expert Group - IAEG) üye devletlerin, BM kurumlarının ve sivil toplum örgütlerinin geribildirimlerini de alarak 17 hedef için toplam 230 adet gösterge oluşturdu. “İyi bir başlangıç noktası” olarak kabul edilen bu göstergeler küresel düzeyde SKH’ler konusundaki ilerlemelerin izlenmesini kolaylaştırırken, bir yandan da süreç içerisinde daha etkin olabilmeleri için gözden geçirilecek.

SKH’lerin izlenmesinde küresel düzeyde olduğu kadar yerel, ulusal ve bölgesel düzeylerde de erişilebilir, güncel ve güvenilir ayrıştırılmış veri önemli bir yer tutacak. Her ülkenin kendi öncelikleri ile uyumlu şekilde bu göstergeleri adapte etmesi ve gerekirse yenilerini de ele alması beklenmektedir. Bunun için de ülkelerin veri toplama, analiz etme ve erişilebilir kılma kapasitelerinin artması gerekmektedir. Türkiye’de göstergelerin oluşturulması, uygulanması, adapte edilmesi konularında koordinasyonu Türkiye İstatistik Kurumu gerçekleştirmektedir.

**KADININ İNSAN HAKLARI
YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ**

Kadının İnsan Hakları - Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ), Türkiye’de ve uluslararası düzeyde kadının insan haklarını, eşitliği ve ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını savunan, 1993 yılında kurulmuş bağımsız bir kadın sivil toplum örgütüdür.

KİH-YÇ 2013 yılından bu yana toplumsal cinsiyet eşitliğinin SKH’ler arasında yer almasında ve SKH’lerin uygulanmasında, küresel ve ulusal düzeyde savunuculuk, bilgilendirme ve raporlama faaliyetleri gerçekleştirmektedir.

Tel 0212 251 00 29 **E-posta** newways@wwhr.org

f [KadininInsanHaklariYeniCozumler](#)

📷 [kadinih](#) **🐦** [kadinih](#)